

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 22 lipca 2025 r.

Poz. 4635

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.447.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 18 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVI/157/2025 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 16 czerwca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LXVI/583/2024 z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, w części określonej w:

- 1) § 2 ust. 6 Załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), dalej jako: *ustawa*;
- 2) § 3 ust. 1 Załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 106 ust. 4 ustawy;
- 3) § 3 ust. 2 Załącznika do uchwały, jako sprzecznej z art. 97 ust. 5 ustawy.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 16 czerwca 2025 r. Rada Gminy Pietrowice Wielkie podjęła uchwałę Nr XVI/157/2025 w sprawie zmiany uchwały Nr LXVI/583/2024 z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, dalej jako: „uchwała”.

Załącznik do uchwały stanowi: *Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt [w] dziennym domu seniora oraz klubie seniora*, dalej jako: *Załącznik*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m. in. art. 97 ust. 1 i 5 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 18 czerwca 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż jest ona w części niezgodna z prawem.

Przedmiotową uchwałę zmieniono uchwałę Nr LXVI/583/2024 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – w zakresie jej Załącznika Nr 2 do uchwały, któremu nadano brzmienie jak w Załączniku do niniejszej uchwały.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 i 5 ustawy:

1. Oplatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego.

5. Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Należy podkreślić, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości.

Organ nadzoru wskazuje, że Rada w § 2 ust. 6 Załącznika postanowiła, że: *Uczestnik, którego dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nie ponosi kosztów odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+”, zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.* Tymczasem kwestia braku odpłatności za pobyt w ww. ośrodku wsparcia, w przypadku nieprzekraczania ustawowego kryterium dochodowego, wynika już z przepisów ustawy, to jest z art. 97 ust. 1 ustawy. Wobec czego uregulowania takie należy uznać za niedopuszczalne powtórzenie. Wskazać należy, że organ stanowiący gminy nie posiada kompetencji do regulowania (modyfikowania lub powtarzania) materii, która została już uregulowana w obowiązujących przepisach prawa rangi ustawowej. Orzecznictwo sądowe trafnie wskazuje, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. Powtórzenia takie jako wysoce dezinformujące, stanowią istotne naruszenie prawa (wyrok NSA z dnia 16 czerwca 1992 r., II SA 99/92, wyrok NSA z dnia 14 października 1999 r., II SA/Wr 1179/98). Wskazać należy, że zgodnie z § 118 w związku z § 143 Zasad techniki prawodawczej ustalonych rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Rada gminy nie ma prawa powielać uregulowań ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych.

Przechodząc dalej należy wskazać, że Rada w § 3 ust. 1 Załącznika uregulowała, iż: *Oplatę za pobyt w Dziennym Domu „Senior+” ustala Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pietrowicach Wielkich w drodze decyzji administracyjnej, na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego, uwzględniając zasady ponoszenia odpłatności określonej w niniejszej uchwale.* Przepis ten również stanowi powtórzenie przepisów ustawowych, w tym w szczególności art. 106 ust. 4 ustawy, który stanowi, że: *Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.* Ponadto zasada, iż przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej, wynika już z art. 106 ust. 1 ustawy.

W dalszej kolejności organ nadzoru wskazuje, że Rada w § 3 ust. 2 Załącznika postanowiła, że: *Osoby są zobowiązane do ponoszenia odpłatności w terminie do 10-dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu pobytu w Dziennym Domu „Senior+” na zasadach wskazanych w decyzji administracyjnej.* Tymczasem takie uregulowanie w uchwale znajduje się poza delegacją ustawową z art. 97 ust. 5 ustawy. Zgodnie z tym przepisem rada jest upoważniona do stanowienia w przedmiocie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, a nie zaś do regulowania sposobu uiszczania tych opłat, w tym określania terminu ich wymagalności.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w sprzeczności z określonym przepisem prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. Akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18).

Wszystkie przywołane powyżej orzeczenia sądów są dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (CBOSA) pod adresem: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.

W związku z powyższym stwierdzenie nieważności uchwały Nr XVI/157/2025 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 16 czerwca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LXVI/583/2024 z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz